

KOLEKTYWNE DECYDOWANIE W RAMACH RZĄDU

Materiał został przygotowany w ramach projektu "*Ministerstwa Uczące Sie*".
Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską, ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

1 Opis praktyki

Kolektywny tryb podejmowania decyzji, w szczególności podejmowania nowych inicjatyw legislacyjnych to w opinii praktyków jedna z kluczowych gwarancji tworzenia polityk publicznych wysokiej jakości. System kolektywnego decydowania oznacza, że ministrowie samodzielnie mogą podejmować jedynie nieliczne decyzje, np. dotyczące wewnętrznego organizacji ministerstwa czy zatrudnionych w nim pracowników. W pozostałym zakresie, w szczególności w sprawach legislacyjnych czy ustalania stanowiska rządu w konkretnych sprawach polityki państwa, decyzje zapadają kolektywnie, tj. na forum całego rządu. Minister jest więc tylko w ograniczonym zakresie „gospodarzem” danej sfery polityki państwa. Pamiętać również należy o tym, że system kolektywnego decydowania ma zastosowanie również w relacjach z agencjami wykonawczymi. Pomimo, że każda z agencji przyporządkowana jest jednemu z ministrów, nie mają oni możliwości bezpośredniego wpływania na działalność operacyjną agencji. Wąskie kompetencje w tym zakresie posiada jedynie rząd działający *in gremio*, a nad zachowaniem odpowiedniego stopnia niezależności agencji czuwa parlament.

Kluczowym wyzwaniem w takim systemie jest zapewnienie sprawnego przebiegu procesu uzgadniania wspólnej decyzji rządu, aby wymóg uzyskania aprobaty wszystkich członków gabinetu nie paraliżował działalności państwa czy też utrudniał szybkie reagowanie w sytuacjach kryzysowych, wymagających działań nadzwyczajnych. Odpowiedzią na to wyzwanie – w ocenie praktyków i obserwatorów szwedzkiego systemu zarządzania publicznego – jest przede wszystkim zapewnienie wysokiej jakości całego procesu tworzenia polityk publicznych, np. poprzez udział komitetów eksperckich w wypracowywaniu projektów legislacyjnych. Oparcie projektów aktów legislacyjnych czy dokumentów strategicznych i programowych na wysokiej jakości ekspertyzie jest najważniejszym czynnikiem ułatwiającym osiągnięcie politycznego porozumienia wewnątrz rządu.

2 Powiązanie praktyki z MUS (mechanizmem uczenia się)

Praktyka odnosi się głównie do procedur i zwyczajów funkcjonowania ministerstw i rządu jako całości. Wpływa na wszystkie elementy procesu uczenia.

3 Poziom organizacyjny, na którym wdrażana jest praktyka

Praktyka ma charakter systemowy.

4 Zalety i ograniczenia praktyki

Praktyka kolektywnego procesu decyzyjnego jest uznawana za jedno z głównych źródeł skutecznego funkcjonowania szwedzkiego rządu i kluczowe narzędzie zapewnienia wysokiej jakości polityki publicznych. Ten model decydowania w rządzie ma w systemie szwedzkim długą tradycję i silne uzasadnienie socjologiczne i kulturowe. Jest to odzwierciedlenie obecnej również w innych sferach życia społecznego kultury współdziałania i kolektywnego decydowania. Stąd może wynikać istotna bariera dla ewentualnego aplikowania modelu szwedzkiego w warunkach państwa, gdzie podobnie sprzyjające podłoże społeczne i kulturowe nie występuje.

Cytując ten materiał prosimy podawać następujące źródło: Sześciło D. (2012) "Doświadczenia administracji szwedzkiej" w: Mazur S., Płoszaj A. (red.) *Wspieranie mechanizmu uczenia się w organizacjach publicznych. Doświadczenia międzynarodowe*, Warszawa: Scholar

Źródła

Wywiady MUS – Sztokholm 2011

Załączniki

brak